

Full diocesà

2 de febrer del 2020

p5 —Exemple pràctic de *lectio divina*

p8 —Avui és el Dia de la Vida Consagrada

Avui és la Candelera

Avui, 2 de febrer, s'escau la festa de la Presentació del Senyor, la popular Candelera que, fins a la reforma conciliar, tenia un to marià —era la festa de la Purificació de Maria—, puix és una diada que s'escau quaranta dies després de Nadal. Amb aquesta festa es coronava el cicle nadalenc i de l'Epifania; d'ací el costum de desfer aleshores el pessebre.

Tot i que actualment la celebrem litúrgicament com una festa del Senyor —la seva Presentació al Temple—, és, tanmateix, una de les festivitats més antigues de la Mare de Déu i de gran importància, tant, que en la Roma del segle VII ocupava el segon lloc després de l'Anunciació. La celebració té el seu origen a l'Orient, on era anomenada Festa de les Llums i també *Hypapante*, és a dir, Trobament.

Segons el relat evangèlic de la festa d'avui, en el moment de la Presentació, tot complint la llei mosaica, Maria i Josep anaren al temple per oferir el sacrifici prescrit i, així, «rescatar» el primogènit oferint un anyell o bé, si la família era pobra, un parell de tórtres o dos colomins. La sagrada Família, tenint en compte la seva pobresa, oferí dos colomins, però, simbòlicament i realment, oferia l'autèntic anyell, l'Anyell de Déu que nasqué per redimir-nos i treure el pecat del món.

La cerimònia d'avui és molt vistosa, ja que amb la llum de les candeles anem a l'encontre de Crist, llum del món, que ha vingut a salvar-nos.

(Continua a la pàgina 7.)

«Els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor»

La Presentació del Senyor

Lectura del llibre del profeta Malaquies

Això diu el Senyor: “Jo envio el meu missatger perquè prepari el camí davant meu, i tot seguit el Senyor que vosaltres busqueu, l’àngel de l’aliança que desitgeu, entrarà al seu temple. Ja ve, diu el Senyor de l’univers. ¿Qui resistirà el dia de la seva arribada? ¿Qui es mantindrà dret quan ell aparegui? Perquè serà com el foc del fonedor i com el sabó de fer bugada: s’asseurà a fondre i a depurar la plata, purificarà els descendents de Leví, els refinarà com la plata y l’or. Des d’aleshores oferiran al Senyor una oblació digna, i les oblacions de Judà i de Jerusalem seran agradables al Senyor com ho eren abans, com en els temps antics.

(3, 14)

Salm responsorial

El Senyor és el rei de la glòria.

(Salm 23)

Lectura de la carta als cristians Hebreus

Els fills d’una família són d’una mateixa sang. Per això Jesús s’ha emparentat amb nosaltres per poder destituir amb la seva mort el diable, que tenia el domini de la mort, i així fer-nos lliures, ja que, sotmesos com estàvem al temor de la mort, érem esclaus tota la vida. Noteu que ell no ha vingut per ajudar els àngels, sinó els descendents d’Abraham. Per això calia que es fes en tot semblant als germans, i així pogués ser un gran sacerdot compassiu i acreditat davant Déu per expiar els pecats del poble. Perquè, després que ell mateix ha passat la prova del sofriment, pot confortar els altres que són provats.

(2, 14-18)

Lectura de l’evangelí segons sant Lluc

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor, complint el que prescriu la Llei, que tot noi fill primer, sigui consagrat al Senyor. També havien d’oferir en sacrifici “un parell de tórtres o dos colomins”, com diu la Llei del Senyor. Hi havia llavors a Jerusalem un home que es deia Simeó. Era un home just i pietós que esperava l’hora en què Israel seria consolat, i tenia en ell l’Esperit Sant. En una revelació, l’Esperit Sant li havia promès que no

moriria sense haver vist el Messies del Senyor. Anà, doncs, al temple, guiat per l’Esperit, i quan els pares entraven amb el nen Jesús, per complir amb ell el que era costum segons la Llei, Simeó el prengué en braços i beneí Déu dient: —“Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se’n vagi en pau, com li havíeu promès. Els meus ulls han vist el Salvador que preparàveu per presentar-lo a tots els pobles; llum que es reveli a les nacions, glòria d’Israel, el vostre poble.” El seu pare i la seva mare estaven meravellats d’això que es deia d’ell. Simeó va beneir-los i digué a Maria, la seva mare: —Aquest noi serà motiu que molts caiguin a Israel i molts d’altres s’alcin; serà una senyera combatuda, i a tu mateixa una espasa et traspasarà l’ànima; així es revelaran els sentiments amagats als cors de molts.” Hi havia també una profetessa, Anna, filla de Fanuel, de la tribu d’Aser. Era d’edat molt avançada: havia viscut set anys amb el seu marit, però havia quedat viuda fins aleshores, als vuitanta-quatre anys. Mai no es movia del temple, dedicada nit i dia al culte de Déu amb dejunis i oracions. Ella, doncs, que es trobava allà a la mateixa hora, donava gràcies a Déu i parlava del nen a tots els qui esperaven el temps en què Jerusalem seria redimida. Quan hagueren complert tot el que ordenava la Llei del Senyor, se’n tornaren a Galilea, al seu poble de Natzaret. El noi creixia i es feia fort, era entenimentat i Déu li havia donat el seu favor.

(2, 22-40)

«Ara, Senyor,
deixeu que el vostre
servent se'n vagi en
pau, com li havíeu
promès»

Llum per a tothom, sense exclusions

Joan Mir Tubau, prev.

Josep i Maria presenten Jesús infant al temple. L'acullen Simeó i Anna, dos personatges entranyables. Simeó exulta de goig en veure el Messies i, alhora, lloa la identitat i missió de l'infant: «Els meus ulls han vist el Salvador ... llum que es revela a les nacions, glòria d'Israel...» I, adreçant-se a Maria, la Mare de Jesús, li anuncia que el camí del seu fill no serà pas planer: «serà una senyera combatuda», i en el seu cor de mare el sofriment hi farà estada.

Anna, una profetessa, que «mai no es movia del temple», fa de missionera: amb joia parlava del nen. El fer d'Anna ens remet a aquestes paraules del papa Francesc: «La contemplació que deixa fora els altres és un engany.»

En una societat globalitzada, com la nostra, les expectatives de les persones són més diversificades: s'esperen altres messies, es dediquen els esforços a altres causes, moltes vegades molt nobles i que apassionen sobretot els més joves, o, simplement, se'n té prou de viure el dia a dia, sense plantejar-se grans objectius ni fer-se preguntes existencials. I, en aquest context, ser missioner esdevé una tasca àrdua.

La vinguda del Messies no és un fet privat i íntim, sinó públic i universal. Per tant, el Messies és llum, també, per a aquells que manifesten que no necessiten aquesta llum o que consideren que els ha arribat o els arriba molt difuminada i trista.

La imatge

El Fill de Déu encarnat és presentat al temple. Els pares compleixen un precepte legal i fan l'ofrena; dos ancians l'acullen amb goig, bo i testificant que és el Salvador.

Aquesta festa calidoscòpica ens anima a la fe en el seguiment de Jesús, a estar sempre a punt per a oferir el testimoni d'una vida creient, i a l'acció de gràcies al Pare per la salvació que ofereix a la humanitat.

Presentació de Jesús al Temple (1651). M. Gilarte

Agenda

Lit. hores: Setmana IV

3 dilluns

— Sant Blai
— Sant Òscar
2Sa 15, 13-14.30; 16,5-13a/Salm 3/Mc 5,1-20

4 dimarts

— Santa Verònica
— Santa Joana de Valois
2Sa 18,9-10.14b.24-25a.31-19,3/Salm 85/Mc 5,21-43

5 dimecres

— Santa Àgata
— Santa Calamanda a Calaf
2Sa 24,2-9.17/Salm 31/Mc 6,1-6

6 dijous

— Sant Pau Miki
El Santíssim Misteri a Cervera
— Santa Dorotea a Capellades
1Re 2,1-4.10-12/1Cr 29,10-12/Mc 6,7-13

7 divendres

— Sant Ricard
— Santa Juliana
Beat Pius IX
Sir 47,2-11/Salm 17/Mc 6,14-29

8 dissabte

— Santa Elisenda
— Santa Josefina Bakita
1Re 3,4-13/Salm 118/Mc 6,30-34

9 diumenge V durant l'any /Cicle A

Dia de Mans Unides contra la fam
Is 58,7-10/Salm 111/1Co 2,1-5/Mt 5,13-16

Cloenda dels 50 anys de la Sagrada Família de Manresa

Després de la solemne eucaristia dels cinquanta anys de la benedicció del temple de la Sagrada Família de Manresa el passat 9 de novembre, presidida pel bisbe de Vic, Romà Casanova, i concelebrada pels antics rector, vicaris i altres sacerdots veïns, el diumenge 29 de desembre, festa de la Sagrada Família, el pare abat de Montserrat, Josep M. Soler, va presidir la missa de la festa major de la parròquia, que va servir de cloenda d'aquest cinquantenari.

La vinculació del monestir de Montserrat amb aquesta parròquia és l'ofrena de la campana que va fer la comunitat benedictina el 16 d'abril de 1967, apadrinada pel matrimoni format per Jaume Bozzo i M. Neus Roqué i que va ser beneïda pel P. Reinald M. Bozzo, monjo de Montserrat. Per això la campana porta els noms de MONTSERRAT-REINALD-JAU-

ME i precisament enguany ha anunciat els esdeveniments de la parròquia amb la seva automatització.

La missa va ser molt participada i acompanyada en els cants pel grup Sostinguts pel So en el seu trentè aniversari.

Nova delegada d'ensenyament

En data 17 de gener de 2020, el senyor Bisbe de Vic ha nomenat la senyora Yolanda Albarrán Ruiz Delegada Episcopal d'Ensenyament.

Necrològica

Mn. Josep Capdevila Rosich

Havia nascut a Sant Joan de Vilatorrada el dia 28 de juny de 1935. Casat amb Dolors Raspall el 10 de juny de 1962 a Joncadella, tingueren quatre fills. Fou treballador del tèxtil. Enviudà el 8 de març de 1989.

Ordenat prevere el 26 de setembre del 2004 pel bisbe Romà Casanova, exercí el ministeri com a vicari de Camps, Fals, Fonollosa i Rajadell (2004), rector de Camps i Fonollosa (2005) i de Sant Martí de Torroella (2007), consiliari de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lurdes del Bages (2010) i capellà del santuari de Joncadella (2016), servei que ha exercit fins a la seva mort, esdevinguda a Sant Joan de Vilatorrada el 17 de gener, a l'edat de vuitanta-quatre anys. Al cel sia.

Exemple d'una *lectio divina*: la dona adúltera

Recomanacions abans de començar:

- Procurar l'entorn adequat; l'òptim seria en presència de Jesús, davant el Santíssim.
- Amb recolliment interior i consciència d'estar a la presència del Senyor.
- Mirant d'evitar possibles distraccions o interrupcions, mòbils, etc.).
- Confiant en Déu, com un fill confia en el seu pare.
- Amb una actitud oberta a les inspiracions de l'Esperit Sant i a la voluntat de Déu.

Invocació:

Esperit Sant, il·lumineu el nostre enteniment, perquè, en llegir i pregar amb la vostra Paraula, sentim la presència de Déu Pare que s'hi manifesta. Obriu el nostre cor per a adonar-nos del voler de Déu i de com fer-lo realitat en les nostres accions de cada dia. Instruïu-nos en els vostres viaranys perquè, considerant la vostra Paraula, siguem signes de la vostra presència en el món. Amén.

Una persona llegeix el text en veu alta, a poc a poc, i escoltem. Avui llegirem el passatge de la dona adúltera (Jn 8,2-11). Després d'un breu moment de silenci una altra persona rellegeix el text.

Llegir (lectio). Què diu el text? Entrem-hi «como si presentem me hallara» (com deia sant Ignasi de Loiola): fixem-nos en el lloc, en les persones que hi intervenen, en el que fan, el que diuen, la seva història...

Fixem-nos en Jesús: què fa?, què diu?, què pensa?, què desitja?, què vol fer entendre?

Meditar (meditatio). Què em diu a mi el text? Entro en escena: amb quin personatge m'identifico? Què em diu Jesús a mi i què vol que compregui?

Jesús, com mira, com tracta i com parla amb la dona? Com dialoga amb els mestres de la Llei i els fariseus davant les acusacions que fan? Com actuo jo en una situació similar? I els fariseus i mestres de la Llei, què volen realment de Jesús posant-lo en aquesta situació? Com miren i com tracten la dona? Ells ja l'havien condemnada en el seu cor...

Com tracto jo els altres, com els miro: amb misericòrdia com Jesús o com els fariseus i mestres de la Llei condemnant, jutjant, criticant...?

Pregar (oratio). Jesús és viu. És enmig nostre: què li dic ara, després d'haver-lo sentit?

Li parlo dels altres... de la meua relació amb ells. A vegades també jo els condemno en el meu cor, els jutjo... no sempre els tracto amb misericòrdia... Sé perdonar de cor?

Actuar (actio). A la oració hi porto tota la meua vida: què em demana Jesús avui? Quina conversió espera de mi? Demanem la intercessió de santa Maria per a tota la diòcesi.

Pròxima beatificació

El dia 23 de gener el Papa va autoritzar el decret pel qual es reconeix el martiri de tres frares caputxins que foren assassinats a Manresa l'estiu de 1936. Això significa que seran beatificats pròximament. Es tracta de Benet de Santa Coloma, Josep Oriol de Barcelona i Domènec de Sant Pere de Riudevitlles

Primera conferència torrasiana

El divendres 7 de febrer a les set del vespre tindrà lloc la primera conferència torrasiana amb el tema «Torras i Bages, un "idealista" que creia en la llibertat», a càrrec del professor Josep Ignasi Saranyana. L'acte es realitzarà a l'auditori del Museu Episcopal, organitzat per la causa de beatificació i l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic.

Un de cada 8 cristians pateix persecució al món

La persecució contra els cristians creix en intensitat i en extensió. Així ho revela l'últim informe de l'ONG Open Doors, que cada any documenta casos de tot el món. En un article recent de Rome Reports es posa aquest tema de relleu amb xifres que estimen que un cristià de cada vuit pateix persecució.

Segons el director d'Open Doors, Cristian Nani, «són 310 milions de cristians en el món els qui pateixen diferents formes de persecució a causa de la seva fe». «Avui hi ha 73 països on els cristians experimenten una forma de persecució que qualifiquem com a "alta".»

Des del 2012, Corea del Nord figura el primer país en el rànquing de «forats negres» de la llibertat religiosa, on la simple possessió d'una Bíblia comporta una condemna a treballs forçats o el confinament en camps de concentració. En aquesta llista entra Burkina Faso com a conseqüèn-

cia de la creixent violència que pateix el Sahel, on s'estima que només en el 2019 més de 250 civils van ser assassinats en vint atacs d'Al-Qaida, molts d'ells perpetrats contra llocs de culte plens de feligresos.

Cristians de totes les denominacions pateixen aquest nivell de persecució extrema en 11 països de món. És l'ecumenisme de la sang de què parla el papa Francesc.

«Una oportunitat de creixement personal i col·lectiu»

Francesc Xavier Rius

Francesc Xavier Rius és un laic que fou membre de les ponències del Concili Provincial Tarraconense, representant la diòcesi de Tarragona. Per a ell, viure el Concili fou una oportunitat més de creixement personal i col·lectiu.

Quina va ser la seva tasca durant la celebració del Concili?

La meva tasca va ser gairebé més intensa durant la fase de preparació que en la fase de sessions. Vaig tenir la sort de poder treballar en la proposta del capítol tercer, «La sol·licitud pels més pobres i marginats», amb Mn. Antoni Maria Oriol i Tataret i Pilar Malla. Ens vam reunir nombroses vegades per tal d'anar extraient i sintetitzant les respostes dels qüestionaris. Estava enmig de dos «monstres» del tema, l'un des del punt de vista de la doctrina social de l'Església i l'altra des de l'experiència i saviesa que li donava la direcció de Càritas diocesana de Barcelona.

Com el va viure? Què en destacaria?

Recordo que el vaig viure com una oportunitat més de creixement personal i col·lectiu. En aquell moment em semblava que la meva experiència a Càritas Diocesana de Tarragona era bastant curta però que hi havia de contribuir amb tot el que pogués. Ara potser valoro la meva motivació i la força que donava la joventut.

Quins fruits creu que ha donat en l'Església que peregrina a Catalunya?

Segur que molts, però no han pogut evitar la crisi tan forta que estem patint actualment. No ho vam saber preveure i no vam poder prendre les decisions oportunes per a contrarestar-la.

La Candelera i Sant Blai

Fra Valentí Serra de Manresa

(Prové de la pàgina 1.)

Alguns estudiosos han percebut en la processó de les candeles la pervivència d'un ritu pre-cristià relacionat amb el guiatge de les ànimes que se celebrava a Roma per aquestes dates i que posteriorment fou cristianitzat. En efecte, segons la tradició cristiana, les candeles recordarien el pelegrinatge que Maria i Josep feren al temple per tal de presentar «l'Àngel de l'Aliança», segons la profecia de Malaquies; mentre que sant Anselm († 1109) interpretà la cera de les candeles com a símbol de la carn humana i virginal de Jesús infant: el ble, la seva ànima, i la flama, la seva divinitat. Aquestes candeles beneïdes es guardaven a la llar i s'encenien per a conjurar les pedregades i tempestes; també s'encenien, posades dretes al mig d'un plat amb sal, durant la cerimònia del salpàs. Els antics cersers veneraren com a patrona la Mare de Déu de la Candelera i, en senyal de respecte, en tal diada no es caçaven tórtres ni tudons.

L'endemà de la Candelera se celebra la popular festa de Sant Blai, que fou bisbe de Sebaste, a Armènia. Segons

la tradició, el bisbe armeni sofrí martiri el 3 de febrer de l'any 316 i és un dels catorze sants auxiliadors. A Occident el seu culte es remunta al segle VIII i és invocat com a protector en les malalties de la gola, puix que guarí un noi que s'havia empassat una espina de peix i se li havia clavat al coll. Recordant aquest fet, per la festa de Sant Blai hi havia el costum de posar dues candeles beneïdes el dia anterior, en forma d'aspa, al coll dels fidels tot invocant la intercessió del sant auxiliador; una vella tradició que s'ha mantingut a Itàlia.

A Catalunya, sant Blai compta amb una enorme veneració, ja que és segurament el patró més antic de la pagesia, que en anys pretèrits l'havia invocat contra les plagues d'erugues que afectaven els conreus. Com a ressò d'aquest arcaic patronatge, en alguns indrets es manté encara la devoció de beneir panets, confitura i fruita seca. A la ruralia s'havia practicat el costum, l'endemà de la Candelera, de portar a beneir a la parròquia l'ordi i la grana per a l'aviram, cavalleries i altres animals domèstics, tot invocant la intercessió de sant Blai.

El llibre

Los últimos días

Manuel Serrano Martínez

LOS ÚLTIMOS DÍAS
RAZÓN Y PRÁCTICA
DE LOS CUIDADOS PALIATIVOS

Digital Reasons. 146 pàgines.
12 euros.

Aquest llibre vol recollir tota la problemàtica que es presenta en els pacients que arriben a un anunciat final de la seva vida, sigui per malalties que condueixen a un estat terminal o bé per una edat avançada. El subtítol és «Raó i pràctiques de les cures paliatives», un debat ara d'actualitat amb tot el tema de l'eutanàsia.

Els moments finals són aquells en què la persona veu acabar la seva existència material i en què els seus afins viuen el sofriment de la pèrdua d'un ésser estimat.

Els éssers humans tenen dues característiques que els fan especials, que són la dignitat i la llibertat, característiques que els condueixen més enllà de la materialitat i que signifiquen el mereixement i l'exigència del respecte a la seva existència.

La vida religiosa a casa nostra: lluita i esperança

Romà Casanova, bisbe de Vic

La festa de la Presentació del Senyor és un dia molt propici per a posar la mirada en la vida religiosa en el si de l'Església, i encara més, per a fer-ho en els religiosos i religioses presents a la nostra diòcesi de Vic. Aquesta festa, tot mirant Crist, el consagrat del Pare, redescobrim que els cristians, en raó del baptisme, som consagrats al Senyor: som del Senyor! I, d'entre els cristians, alguns són cridats a lliurar-se-li del tot, consagrant-se per mitjà dels vots evangèlics: pobresa, castedat i obediència. Aquests són els religiosos i els qui viuen com a consagrats en diferents carismes, tant de vida monàstica com apostòlica, encara que tots viuen la contemplació i la missió que són pròpies de la vida cristiana.

La vida religiosa a casa nostra viu amb lluita i esperança. Lluita i esperança en uns moments en què, quan la fe cristiana es va afeblint, o desapareixent del tot, de tantes persones, el nombre de religiosos disminueix juntament amb una mitjana d'edat molt elevada. Moltes comunitats han de deixar la seva presència en els pobles i ciutats del nostre país, i moltes congregacions han de remodelar la seva organització amb la fusió de províncies religioses, deixant algunes de tenir el seu superior entre nosaltres. Lluita i esperança en les dificultats d'un canvi d'època que dema-

nen de tots nosaltres més i més fidelitat. No és pas —com dic molt sovint— l'hora de les lamentacions, ni l'hora de les sospites ni les condemnes fàcils, ni l'hora de les enyorances d'altres temps que ja han passat; sinó que és l'hora de Déu per a continuar lluitant amb esperança.

No és l'hora d'enyorances d'altres temps que ja han passat

En aquesta mateixa línia —entenc jo— els membres de la vida religiosa a casa nostra han pensat, en l'avinentsa del vint-i-cinquè aniversari del Congrés de la Vida Religiosa de Catalunya i la celebració del quarantè aniversari de la constitució de la Unió de Religiosos de Catalunya, la realització del «Fòrum: Vida religiosa-Catalunya 2020». En aquest fòrum volen escoltar Déu i les necessitats profundes dels homes i dones del nostre temps, reflexionant sobre el que veuen i senten per tal de discernir quina ha de ser la resposta de la vida religiosa avui i aquí. La lluita i l'esperança dels religiosos i religioses serà vida per a les nostres comunitats cristianes, perquè, per la santedat i la missió de tots, els religiosos aporten la seva vida consagrada per a glòria de Déu i bé de la humanitat.

